

ulusal kaynaklar kongresi

Mühendis ve Mimar Odaları İstanbul Koordinasyon Kurulunca düzenlenen Ulusal Kaynaklar Kongresi 19-20 Eylül tarihlerinde İstanbul'da toplandı.

İki gün süren kongrenin ilk gününde, sabah maden, öğleden sonra metalürji ve su ürünleri ile ilgili konular; 20 Eylülde ise sabah tarım, öğleden sonra orman konuları tartışıldı.

Yurdumuzda, ulusal kaynaklar konusunda ilk kez böylesine geniş bir çalışma yapılıyor. Kongre fazla dinleyici tarafından izlenmemesine rağmen, basında geniş yer buldu.

Kongrenin açış konuşması TMMOB Genel Başkanı Teoman Öztürk tarafından yapıldıktan sonra;

Ege Üniversitesi öğretim üyesi Dr. İsmet Uzuku'un "Maden Potansiyelinin Türkiye ve Dünya'daki Yeri",

Y. Müh.Yalçın Çilingir'in "Yabancı Sermayenin Madenlerimize Etkisi ve Yasal Konumu",

Müh. Hüseyin Özlütaş'ın "Dünya Konjonktüründe Madensel Hammaddeler ve Politik Yöntemler",

Ekonomist Yıldırım Koç'un "Emperyalizm ve Türkiye'de Madencilik Alanında Yabancı Sermaye Yatırımları",

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müşaviri Ayhan Açıkalin'in "Petrol",

Ekonomist Aslan Başer Kafaoğlu'nun "Metalürji",

Y.Müh. İlker Akman'ın "Türkiye'de Deair Çelik Sanayii",

Hidrobiyoloji uzmanı İlhan Artöz'ün "Su Ürünleri Potansiyeli ve Önemi" adlı bildirileri görüşüldü.

20 Eylül 1974 günü;

Ziraat Y.Hüh. Dr. Kemal Kaptan'ın bildirisi ile,

Dr. Ahmet Yalçın'ın "Haşhaş Sorunu",

Ekonomist Aydın Köymen'in "Çokuluslu Tekeller ve İlaç Sanayii",

Oman Y.Müh. Zübeyir Akyıldız'ın "Dünyada ve Türkiye'de Oman Kaynaklarının Genel Durumu",

Oman Y.Müh. Vedat Yöneli'nin "Türkiye'nin Verimsiz Oman Alanlarının Doğal Potansiyeli",

Doç. Dr. Turhan İstanbullu'nun "Türkiye'de Devlet Oman İşletmeciliğinin Tarihî Seyri İçinde Yerli ve Yabancı Girişimler ve Bugünkü Durumu" adlı bildirileri tartışıldı.

Ulusal Kaynaklar Kongresinin sonunda aşağıdaki bildiri yayımlandı:

"Doğal Kaynaklarımız, madenlerimiz içten ve dıştan sömürülmektedir. 1970'ler dünyası, temelde emperyalist ülkelerin geri bırakılmış ülkeleri çok yönlü sömürme mekanizmasından kaynaklanan ekonomik, politik krizlere ve savaşlara sahne oldu.

Emperyalist ülkelerin, geri bırakılmış ulusların tüm doğal kaynaklarını sömürmesi esasına dayanan sanayileri ve ekonomileri, doğal kaynaklarına sahip çıkmak isteyen uluslara karşı her an vahşi bir saldırıya ve siyasi entrikalara dönüşmekte, uzakdoğudaki yenilgisi, diğer alanlardaki ve ortadoğudaki saldırısının şiddetlenmesine sebep olmaktadır.

Bolivya'nın kalayı, Şili'nin bakır, Rodezya'nın kromu ve Amerikan markalı faşist darbeler, izlanda'nın balıkları ve İngiltere. Türkiye'nin haşhaş ve yine Amerika.

örnekler geri kalmış ülkelerin tüm doğal kaynaklarına kadar genişletilebilir. Kapitalizmin tüketim ve pazar ekonomisi dünyada hammaddede sıkıntısı yaratmakta, tüm doğal kaynaklar stratejik bir önem kazanmaktadır. Güney Amerikan meyvaları, hem Amerikan meyva kumpanyaları ve hem de yoksul Güney Amerika halkları için stratejiktir.

Haşhaş önce Türk köylüsü ve ekonomisi için, sonra suni uyuşturucu madde imal eden Amerikan şirketleri için stratejiktir.

Demirimiz, bakırımız, kromumuz, boraksımız, tüm madenlerimiz stratejik önem taşımaktadır.

Emperyalizm, giderek denizlerdeki hammaddeler üzerinde de egemenlik kurmak istemekte, Ege

kıta sahanlığında olduğu gibi, ulusları birbirine düşürecek entrikalar düzenlemektedir. Böylece hem kararlardaki sömürü gözden kaçırılmakta, hem de savaş ekonomileri için pazar hazırlanmaktadır.

Ancak, geri bıraktırılmış ülkelerin doğal kaynaklarına her sahip çıkma hareketi, sadece fiyatlar konusunda ortak tavırları dahi, petrol konusunda olduğu gibi emperyalist kampı derin buhranlara itmekte, çöküşünü yakınlaştırmaktadır.

Yine 1970'ler Türkiye'si, farklı sınıfların farklı şekilde anladıkları ve gerçekleştirmek istedikleri sanayi çabalarının, ülke ekonomisinde ve demokrasisinde ağır ve yoğun biçimlerde yansıdığı bir dönem oldu. Demokrasinin yok edilmesi bahasına gerçekleştirilmek istenen bu araçlar, sanayileşme olgusunun iki temel ögesini görmezlikten gelen, insan gücümüzün ve doğal kaynaklarımızın sömürsünü emperyalizmin uluslararası tekelinin çıkarlarına geri dönülmez bir işleyişle bağlamak isteyen, bir avuç dışa bağımlı çıkar grupları tarafından haris bir şekilde dile getirildiler.

Bugün dahi sanayileşmemizin, mevcut otomotiv sanayii ve kurulması istenen uçak sanayii ile, dışa bağımlı bir şekilde saptırılması girişimleri tezahür etmekte ve bunun ağır faturası çalışanlara ödetilmek istenmektedir.

Halk yararına bir sanayileşme, emeğin, yani çalışanların bilinçli, örgütlü, demokratik iradelerinin, doğayı, yani hammaddeleri, bilim ve teknoloji aracılığıyla işlemesi, üretmesi ve halkın ihtiyaçlarına sunmasıdır.

Sanayileşme emek, hammadde ve teknoloji demektir.

1. Bugün ülkemizde emeğin, yani çalışanların demokratik örgütlenmesi büyük çapta engellenmiştir. Çalışanların düşünce ve örgütlenme özgürlüğü, sendikalaşma hakları yasal engellerle büyük çapta kısıtlanmıştır.

Sanayi kesimi sarı sendikacılıkla parçalanmış, tarım kesimi tamamen örgütsüz bırakılmıştır. Memurların sendikal hakları yoktur, teknik elemanlar muğlak bir statü içinde yan ödemelerle idare edilmektedir.

2. Tüm doğal kaynaklarımıza halkımız sahip değildir, içerden ve dışardan yağmalanmaktadır.

Madenlerimiz % 49 hisseli yabancı veya ismi Türk olan paravan şirketlerce ucuz emekle çıkarılıp, emperyalist ülkelerin sanayilerini beslemekte ve sonra çok yüksek fiyatlarla tekrar bize satılmaktadır.

Maden kanunu, petrol kanunu, yabancı sermayeyi teşvik, yerli sermayeyi teşvik bu sömürünün hukuki kılıfını oluşturmaktadır. Maden ve petrol kanunları emperyalizmin ajan uzmanları tarafından dikte ve empoze edilmiştir.

Bunlar yetmezmiş gibi, kısa bir zaman önce sermayenin düzenlediği çok bilimsel petrol seminerinde, petrol ve enerji sorunumuzun çözümünün, ulusal isteklerden pek ürken yabancı sermaye ve teknolojiye daha fazla garanti ve teşvikle mümkün olacağı dile getirilmiştir.

30 milyon dolara kapatılmak istenen haşhaş yasağı, hasıraltı edilen bir ulusal raporda 800 milyon dolara malolacağı saptanan emperyalist bir baskıdır. Yardım kesme ve bombalama tehditlerinin ardından yaratılan Kıbrıs sorununda, üretimi yavaşlatan ve sabote eden iki yabancı şirketin arkasından, bir üçüncüsü sessiz ve derinden gitmekte ve "% 100 yerli SHELL'im" diyebilmektedir.

Pekçok madenimizde dönen sömürünün maliyeti, ayrı ayrı olmak üzere Kıbrıs sorununun maliyetine denktir.

Ülkemizde temel zirai hedefleri etkileyecek pekçok yabancı uzman çalışmakta, ülkenin iklim şartlarına uymayan Meksika buğdayı efsanesi yaratılabilmektedir. Giderek gıda sanayimiz yabancı tekelin güdümüne girmekte, suni krizler yaratılarak aşırı kârlar elde edilmektedir.

Ormanlarımız, uluslararası tekelin paravanası olan Dünya Bankasının cazip kredilerine mazhar olmaktadır.

Ağaçsızlıktan ve erozyondan her yıl Kıbrıs adasına denk verimli toprak denizlere akmakta, balıklarımız içten ve dıştan yokedilmekte, hayvancılığımız hasıraltı edilmektedir.

3. Emperyalizmin sömürsü, sanayileşmemizi dışa bağımlı ve çarpık tutarak tamamlanmakta, ancak kendi pazarlamasına uygun teknolojileri, fahiş know-how, patent ücretleri ile getirmekte ve bu ithal teknolojisinin yarattığı sanayileşme, % 70-80'i yerli diye halkımıza yutturulmaya çalışılmaktadır. % 30, % 20, % 15'le tüm sanayileşmemiz kontrol altına alınmakta, çarpıtılmaktadır.

Oysa ülkemiz kendi öz sanayisini, insan gücüne ve doğal kaynaklarına dayanarak gerçekleştirebilecek sayılı ülkelerden biridir.

SONUÇ: DOĞAL KAYNAKLARIMIZA SAHİP ÇIKMADAN SANAYİLEŞMEMİZ VE KALKINMAMIZ MÜMKÜN DEĞİLDİR.

Bunun için;

1. Madenlerimizin işletilmesi ve satılması, yabancı şirketlerin ve onların paravanası olan yerli şirketlerin elinden alınmalıdır. Bunun için maden ve petrol kanunu mutlaka değiştirilmelidir.

Madenlerimizin devletleştirilmesi şarttır, ancak yeterli değildir. Esas olan, madenlerimizin halkımızın çıkarları doğrultusunda işletilmesi ve değerlendirilmesidir.

2. Toprak reformu geniş köylü yığınlarının yararına mutlaka yapılmalı, üretim tarım kooperatiflerince modernleştirilmelidir. Orman ürünlerimiz ve buna dayalı sanayi coğrafi ve ulusal ekonomi koşulları içinde değerlendirilmelidir.

3. Ulusal teknoloji, kendi gelişim potansiyelini içinde taşıyacak şekilde planlanmalı ve hedeflendirilmeli, teknoloji transferinde ulusal çıkarlar titizlikle korunmalıdır.

4. Tüm çalışanların örgütlenmelerine engel olan yasalar iptal edilmeli, teknik elemanlar ve memurlar sendikalaşmalı, sendika seçiminde referandum esas olmalıdır.

İnancımız ve güvenimiz odur ki, halkımızın örgütlü mücadelesi, doğal kaynaklarımıza, sanayimize ve geleceğimize sahip çıkacaktır ve ancak halkımızın örgütlü mücadelesinin ve iradesinin ürünü olan iktidarlar sorunlarımızı çözebilecektir."